

Contraban i altres narracions de Josep Pla

Es tracta d'un recull de narracions curtes que procedeix de dos llibres: *Aigua de mar* i *La vida amarga*, respectivament dels anys 1966 i 1967, dins l'Obra Completa.

Introducció

Aspectes generals

Pla és un autor que dóna a la seva obra un aspecte autobiogràfic. Pensa la literatura com un reflex d'un moment, d'un lloc i d'una situació social. Tot de la vida li interessa i ho converteix en matèria narrativa (vents, menjars, homes, barques, cases etc...)

Pla s'enfronta al Noucentisme precisament per la naturalitat i perquè s'adreça a un ampli sector de públic. Rep la influència del Modernisme i del Noucentisme, però se'n separa i va per lliure. Els seus mestres són Stendhal, Montaigne, Flaubert, Leopardi, Voltaire, Goethe, Pío Baroja, Proust.

La temàtica que predomina és el pas del temps. L'aspecte és el d'unes extenses memòries, al llarg de 50 anys de vida catalana, en les quals es queixa de l'enfonsament del món rural, del xoc amb l'àmbit urbà i industrial.

L'estil és senzill, unitari combinat amb una obra complexa i diversa. Una obra que barreja el realisme i el subjectivisme: li agrada fugir de fantasies, limitar-se al món que té davant dels ulls, però sempre és la visió personal de Pla, i per això és una obra subjectiva, molt seva.

Dos autors s'acosten a aquestes mateixes coordenades: Sagarra i Gaziol.

Contraban

En primer lloc, trobem tres centres d'interès, que, estructuralment, podríem considerar introducció, nus i desenllaç. Comença parlant de la casa, a continuació parla del vaixell "Mestral". Aquí Pla fa un salt enrere, flash back, per parlar d'aquesta embarcació, que es converteix amb un centre de records de la vida de l'autor a l'Escala. En un moment determinat l'explicació del vaixell es converteix en una mena de manual teòric sobre la barca., amb caràcter independent, encara que lligat a la narració. Després, en un tercer moment, torna al temps bàsic de la narració i a l'aventura de *Contraban*. Ara el centre és el viatge per la costa catalana i francesa. La història que conta té circularitat, tant pel flash back com per l'estructura. Pot ser considerat com un llibre de viatges.

Altres aspectes generals de *Contraban*, són la identificació de llengua i país, al marge de les fronteres polítiques i estatals. Quant a l'espai geogràfic, Pla mostra les diferències dels pobles vistos des del mar o vistos des de la terra endins. Els vents són elements importants, així com la contraposició casa tempesta. El llibre se centra en la vida i la navegació dintre d'un petit vaixell. El "Mestral" es mostra com un ésser singular; cada vaixell és com una casa. L'altre tema que es creua amb els altres que hem esmentat, és el món secret dels contrabandistes.

Els personatges són populars, sense que això vulgui dir vulgars; ni tampoc tenen res a veure amb els tipus de classe baixa urbans i revolucionaris. Els personatges són llunàtics, excèntrics, extravagants, bons conversadors i, a la vegada, solitaris i precaris. De vegades, confrontats entre ells com Baldiri i Saldet